

Kenners kiezen beste Duitse muziek aller tijden

Kraftwerk, Kraftwerk, Kraftwerk, Marianne Rosenberg en Bach

Achtergrond - 15 april 2013

In aanloop naar de Dag van de Duitse taal op 18 april vraagt Duitslandweb Nederlandse muziekkenners te doen wat ze het liefste doen: lijstjes maken. Vijf journalisten, dj's en programmeurs stellen een top-5 van beste Duitse muziek aller tijden samen.

Het gaat ergens over

Jan Hiddink, muziekprogrammeur bij [poppodium Paradiso](#) in Amsterdam is zo'n fan van Duitse muziek dat hij er driemaal een festival, 'Ein Abend in Amsterdam', aan wijdde. "Omdat het, net zoals bij mijn nummer 5 hieronder, *nun mal um etwas geht*. De Duitse pop en het discours daarover gaan over veel meer dan entertainment, jeugd, tijdgeest, vermaak en hitparades. Er is veel te halen voor wie zich openstelt. En ik vind, in tegenstelling tot de meeste andere muziekliefhebbers, de taal wel wonderschoon en heel geschikt om te zingen."

Een lijstje maken vindt hij dan ook "een fijne eer". Op nummer 1 zet hij Kraftwerk. "Volmaakt retrofuturisme van een groep die als geen ander de naoorlogse, moderne, maar ook romantische Duitse geest wist te vatten." Hiddinks top-5:

1. [Kraftwerk - Autobahn](#)
2. [Trio - Da Da Da](#)
3. [Einstuerzende Neubauten - 12305e Nacht](#)
4. [Trost - In diesem Raum](#) ("Trost is sloerie en feministisch rolmodel in één")
5. [100 Robota - Es geht nun mal um etwas](#)

De taal

Volgens Seije Slager, muziekjournalist bij [dagblad Trouw](#), is de Duitse taal het onderscheidende kenmerk van Duitse popmuziek "Op de een of andere manier lijkt het alsof de muziek als geheel daardoor ook eigener klinkt."

In Nederland wordt eigenlijk alleen hiphop, cabaret en volks repertoire in de eigen taal gezongen, aldus de journalist. "Haast alle gitaarbandjes hier zingen in het Engels. Maar ze klinken - misschien ook daardoor - vaak inwisselbaar. Terwijl je de Neue Deutsche Welle uit de jaren tachtig, ondanks of juist dankzij de taalbarrière,

nog steeds overal ter wereld kunt horen. Ook bandjes die nu populair zijn in Duitsland, zoals Kraftklub, Die Heiterkeit of Vierkantretlager doen mij eigenlijk veel meer dan hun Nederlandse collega's."

Ook Slager zet Kraftwerk op 1 in zijn lijst. "Het is bijna een cliché om het te zeggen, maar er is geen andere band die zoveel invloed gehad heeft op alle elektronische muziek die erna kwam. Maar het was niet alleen invloedrijk, het klinkt ook nog steeds goed. Van 'Das Model' bestaat ook een tekstloze versie voor strijkkwartet, en zelfs dan blijft het nummer overeind. Ook hierbij geldt trouwens dat de Duitse taal belangrijk is. Kraftwerk heeft van dit nummer ook een Engelse versie opgenomen, daar kan ik helemaal niets mee." Zijn top-5:

1. [Kraftwerk - Das Model](#)
2. [Grauzone - Eisbär](#)
3. [Lotte Lenya - Die Moritat von Mackie Messer](#)
4. [D.A.F. - Der Mussolini](#)
5. [Die Heiterkeit - Hauptquartier](#)

Identiteit

Driemaal is scheepsrecht, want ook Koen Poolman, uitgever en hoofdredacteur van [muziektijdschrift Oor](#) zet Kraftwerk op 1. "Het belang van Kraftwerk overstijgt dat van de Duitse popmuziek. Met haar elektronische drummachines en synthesizers stond de groep uit Düsseldorf in de jaren zeventig aan de basis van de latere dancemuziek, zoals electro, house en techno."

Kraftwerks breuk met de Angelsaksische poptraditie was volgens Poolman ingegeven door de wens om een eigen Duitse identiteit te creëren. "Kraftwerk verwoordde de gevoelens van een generatie oosterburen, opgroeiend in de jaren zestig en zeventig, die zich niet meer schuldig wilde voelen voor de geschiedenis en een nieuwe start wilde maken. Het werd een muzikale revolutie. Maar de robotachtige zanglijnen deden weinig voor de Duitse taal."

Duitse pop is, volgens Poolman, samen met het Franse *chanson*, de meest 'volkseigen' popmuziek die buiten de Angelsaksische landen is gemaakt. "Wie op zoek gaat naar eigenzinnige geluiden, iets dat niet al honderd keer eerder is gedaan, vindt in Duitsland relatief veel nieuwe ideeën en radicale breuken met de pop- en rocktraditie. Duitse pop is geen slap aftreksel, het is een klap in je gezicht en dan een schop onder je hol. Voorwaarts!" Poolmans top-5:

1. [Kraftwerk - Die Mensch Machine](#)
2. [Tocotronic - Ja](#)
3. [Blumfeld - Eine Eigene Geschichte](#)

4. [Der Plan - Da Vorne Steht Ne Ampel](#)
5. [Die Doraus Und Die Marinas - Fred Vom Jupiter](#)

Lekker meezingen

Er zijn ook nog muziekkenners die Kraftwerk niet in hun top-5 opnemen. Sonja van Stek, presentator bij Nederlandstalige radiozender [Bingo FM](#) bijvoorbeeld. Zij kiest meezingers uit haar jeugd. Van Stek: "Niet toevallig zijn ze allemaal vertaald in het Nederlands. Op Bingo FM hoor ik die versies vaak voorbij komen: 'Ik ben als jij' van Paul de Leeuw, 'Jij bent alles' van Andre Hazes, 'Ik ben niet verliefd' van Dennie Christian, 'Merci Cherie' van Ronnie Tober en 'Ga niet naar de stad' van Erik Beekes."

Over haar nummer 1 weet ze dat deze altijd hoog eindigt in de homo top-10. "Ik heb hem zelf bovenaan gezet, omdat ik dit het mooiste liedje vind, zowel qua tekst als qua melodie. Ik heb er goede herinneringen aan. Dit nummer werd veel gedraaid op de radio toen ik verliefd was, dus dat gaf een extra vibratie." Van Steks top-5:

1. [Marianne Rosenberg - Ich bin wie du](#)
2. [Peter Maffay - Du](#)
3. [Matthias Reim - Verdammt ich lieb dich](#)
4. [Udo Jürgens - Merci Cherie](#)
5. [Juliane Werding - Geh nicht in die Stadt](#)

Klassiekers

Joep Christenhusz, freelance klassieke muziekjournalist bij onder andere de Groene Amsterdammer, heeft een klassieke top-5. "Wat ik heb met Duitse muziek? Dat lijkt mij een retorische vraag. In de klassieke muziek kun je gewoonweg niet om Duitsland heen. Wat het oude Griekenland betekent voor het theater, wat Frankrijk en Nederland betekenen voor de schilderkunst, dat betekent Duitsland - en, toegegeven, Oostenrijk - voor de toonkunst."

Naast bakermat is Duitsland ook geboortegrond van veel componisten die een blijvend stempel op onze Westerse muziekcultuur hebben gedrukt. "Sla een willekeurige muziekgeschiedenis open en de kans is groot dat je er een Duitse naam aantreft; Buxtehude, Händel, Beethoven, Mendelssohn, Schumann, Brahms, Wagner, Stockhausen, Henze, Kagel, Rihm, moet ik doorgaan? Je snapt: die overvloed maakt het nog knap lastig om een top-5 samen te stellen. Het is dat jullie me onverbiddelijk tot een keuze dwingen."

De klassieke muziekjournalist zet Bach op 1. "Misschien een wat voor de hand liggende keuze, maar daarom niet minder oprecht. Waarom? Omdat Bach naar

mijn weten de enige componist is die niet één slechte noot op papier heeft gezet. Ik heb ze tenminste nog niet ontdekt. Zijn muziek omvat alles: harmonische vindingrijkheid, contrapunctisch meesterschap, verbluffende constructie, virtuositeit, tekstexpressie, theatraaliteit en spiritualiteit. Het is de perfecte combinatie van ratio en emotie, gaat al eeuwen mee en zal dat nog eeuwen doen." Christenhusz' top-5:

1. [Johann Sebastian Bach - Hohe Messe](#)
2. [Ludwig van Beethoven - Vierde Pianoconcert](#)
3. [Robert Schumann - Wer machte dich so krank](#)
4. [Mauricio Kagel - Kantrimusik](#)
5. [Karl Amadeus Hartmann - symfonieën](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/69/kenners-kiezen-beste-duitse-muziek-aller-tijden>